

Kontaktní místo CPR

Připravované změny v NV 163/2002 Sb.

MINISTRY OF
INDUSTRY AND TRADE

Ing. Eva Štejfová

Obsah přednášky

- Kontaktní místo - právní základ
- Povinnosti kontaktního místa
- Často kladené dotazy
- Současný stav legislativy stavebních výrobků
- Novela NV č. 163/2002 Sb.
- Zákon o stavebních výrobcích

Právní základ

Nařízení 305/2011/EU, čl. 10

- Členské státy určí kontaktní místa pro stavební výrobky podle nařízení č. 764/2008/ES, kterým se stanoví postupy týkající se uplatňování některých vnitrostátních technických pravidel u výrobků uvedených v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě

Usnesení vlády z 3. července 2013 č. 519 o zajištění implementace čl. 10 CPR

- Kontaktní místo zřízeno na **Ministerstvu průmyslu a obchodu**
- za vedení a provoz odpovídá **odbor stavebnictví a stavebních materiálů**
- působnost je původně vymezena na **skupinu stavebních výrobků, na které se vztahuje harmonizovaná technická specifikace**, tj. harmonizovaná evropská norma nebo evropský dokument pro posuzování (resp. evropské technické posouzení), a které jediné mohou být označeny označením CE

Povinnosti kontaktního místa

- Poskytuje informace o “**ustanoveních právních technických předpisů ČR, která mají za cíl splnění základních požadavků na stavby a vztahují se na zamýšlené použití stavebního výrobku**”.
- Poskytuje informace **bezplatně**.
- Poskytuje informace **do 15 pracovních dnů**.

Ustanovení právních předpisů ČR, která mají za cíl splnění základních požadavků na stavby

- Právní rámec obecných požadavků na výstavbu - stavební zákon (§ 169 odst. 1 SZ). Právnícké osoby, fyzické osoby a příslušné orgány státní správy jsou povinny při územně plánovací a projektové činnosti, při povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb respektovat záměry územního plánování a **obecné požadavky na výstavbu stanovené právními předpisy**.
- Obecné požadavky na výstavbu patří k základním dokumentům při posuzování projektové dokumentace a dosažení požadované úrovně bezpečnostních a zdravotních požadavků a dalších požadavků veřejného zájmu jak pro státní tak pro soukromou sféru působící v oblasti přípravy, realizace a užívání staveb.
- Obecnými požadavky na výstavbu se podle § 2, odst. 2, písm. e) SZ rozumí obecné požadavky na využívání území, **technické požadavky na stavby stanovené prováděcími právními předpisy a obecné technické požadavky zabezpečující bezbariérové používání stavby**.
- § 194 SZ – zmocnění ke stanovení technických požadavků na stavby.

Technické požadavky na stavby

- **MMR** - technické požadavky na stavby (vyhláška č. 268/2009 Sb.), obecné požadavky zabezpečující bezbariérové užívání staveb (vyhláška č. 398/2009 Sb.)
- **Ministerstvo dopravy** - technické požadavky pro letecké stavby podle zákona o civilním letectví (vyhláška č. 108/1997 Sb.); technické požadavky pro stavby drah a na dráze včetně zařízení na dráze (vyhláška č. 177/1995 Sb.); technické požadavky pro stavby dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací (vyhláška č. 104/1997 Sb.).
- **Ministerstvo vnitra** – technické podmínky požární bezpečnosti staveb (vyhláška č. 23/2008 Sb.).
- **Ministerstvo zemědělství** - technické požadavky pro vodní díla (vyhláška č. 590/2002 Sb.), technické požadavky pro stavby pro plnění funkcí lesa (vyhláška č. 433/2001 Sb.)
- **Hlavní město Praha** - technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (nařízení HMP č. 11/2014 Sb. HMP – pražské stavební předpisy; platnost na území hl. m. Prahy; platnost je s současné době pozastavena; na území HMP platí celostátní vyhlášky č. 501/2006 Sb. a č. 268/2009 Sb.)
- **Ministerstvo průmyslu a obchodu** - technické požadavky na energetickou náročnost budov (vyhláška č. 78/2013 Sb.), technické požadavky na jaderná zařízení, stavby k účelům těžby a zpracování radioaktivních surovin, přepravy a dopravy ropy
- Existují i další předpisy v působnosti výše uvedených rezortů a případně i dalších rezortů, např. MŽP, MZ, které podrobněji specifikují požadavky na stavby, příp. požadavky na stavební výrobky

České technické normy, na které se odkazují právní předpisy, se stávají „povinnými“.

Rozsudek ve věci bezplatného poskytování stavebních norem

- Stěžovatel podle zákona o svobodném přístupu k informacím žádal ÚNMZ o poskytnutí úplného znění technických norem ve stavebnictví, které mají být podle §196 stavebního zákona bezplatně veřejně přístupné.
- ÚNMZ žádost odmítl s tím, že rozšiřování a rozmnožování českých technických norem podléhá úplatě a normy jsou veřejně přístupné v knihovnách a informačním centru ÚNMZ. Stanovisko ÚNMZ potvrdil Městský soud v Praze.
- Nejvyšší správní soud přisvědčil argumentaci stěžovatele a rozsudek městského soudu zrušil, s tím, že podle stavebního zákona musí být technické normy, které jsou podle tohoto zákona nebo jeho prováděcích vyhlášek závazné, zpřístupněny bezplatně a veřejně. Tomu podle Nejvyššího správního soudu nebrání ani mezinárodní nebo unijní závazky České republiky.
- Městský soud v dalším řízení, ve kterém již byl vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, nezjistil jiné důvody pro odmítnutí poskytnutí požadované informace v podobě úplného znění technických norem ve stavebnictví a dne 7. 9 2015 uložil Úřadu, aby do třiceti dnů poskytl plné znění všech technických norem, podle nichž stanoví postupovat stavební zákon.

Často kladené dotazy (FAQ)

K nařízení o stavebních výrobcích (CPR), včetně nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 157/2014, č. 568/2014, č. 574/2014.

http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/product-regulation/faq/index_en.htm

<http://www.mpo.cz/dokument157655.html>

Často kladené dotazy (FAQ)

FAQ 23

„Mají členské státy pravomoc stanovit další požadavky na vlastnosti stavebních výrobků pro určené použití ve specifických stavebních, např. chemické složení výrobků, s cílem chránit zdraví stavebních dělníků a ostatních obyvatel? Pokud je to dovoleno, není to v rozporu s volným pohybem zboží?“

Členským státům je ponechána pravomoc stanovit technické požadavky na vlastnosti stavebních výrobků, zejména pokud jde o konkrétní použití výrobků ve stavebních nebo stavebně inženýrských pracích (např. požárně-bezpečnostní požadavky na únikové cesty). **V případě, že tyto vnitrostátní technické požadavky znamenají omezení pro použití stavebních výrobků s označením CE, musí být tato omezení řádně odůvodněna a přiměřená.** Evropský soudní dvůr vykládá úzce seznam výjimek. Nesmí se jednat o ekonomický zájem a každé případné opatření musí být v souladu se zásadou proporcionality a nesmí představovat prostředek svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy. V každém případě důkazní břemeno při odůvodňování opatření spočívá na členských státech a nikoliv na hospodářském subjektu.

Požadavky musí být oznámeny/notifikovány.

Rozsudek soudního dvora EU

EK vs. Německo

➤ Soudní dvůr EU vydal 16. 10. 2014 rozsudek ve věci stanovování dodatečných požadavků nad rámec harmonizovaných evropských norem, které uplatňuje Spolková republika Německo. Tyto dodatečné požadavky byly soudem shledány v rozporu se směrnicí č. 89/106/EEC, o stavebních výrobcích (tzv. CPD).

➤ **Spolková republika Německo porušila své povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení směrnice CPD** tím, že v seznamech stavebních norem, na něž odkazují stavební řády spolkových zemí, **stanovila dodatečné požadavky pro účinný přístup na trh a používání stavebních výrobků v Německu**, na které se vztahují harmonizované normy EN 681—2:2000 (Elastomerní těsnění — Požadavky na materiál pro těsnění spojů trubek používaných pro dodávku vody a odpady — Část 2: Termoplastické elastomery), EN 13162:2008 (Tepelně izolační materiály pro stavby — Průmyslově vyráběné výrobky z minerální vlny [MW] — Specifikace) a EN 13241—1 (Vrata — Norma výrobku — Část 1: Výrobky bez vlastností požární odolnosti) a které byly opatřeny označením CE, namísto aby přijala potřebné metody a kritéria posuzování v rámci evropských harmonizovaných norem.

➤ Tento **judikát je relevantní i pro nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 (tzv. CPR)** a všechny další harmonizované EN. **Judikát je platný pro všechny členské státy. Členský stát může stanovit kritéria pro použití výrobků, ale vždy pouze v harmonizovaném rámci (nařízení CPR a harmonizované EN).**

➤ V případě, že se některý z členských států domnívá, že harmonizovaná norma nepokrývá dostatečně všechny jeho oprávněné požadavky, může další požadavky na výrobky uplatňovat pouze prostřednictvím změny mandátu a následným promítnutím požadavků do příslušné harmonizované normy. Členský stát musí využít existujících nástrojů a postupů pro zdokonalení harmonizované normy, např. předložením námítky dle článku 18 nařízení CPR. **Požadavky nad rámec harmonizované normy není možné přidávat do národních normativních dokumentů.**

OZNAČENÍ CE STAVEBNÍCH VÝROBKŮ KROK ZA KROKEM

– manuál EK

http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8419&lang=en&tpa_id=1050&title=CE%2Dmarking%2Dfor%2Dconstruction%2Dproducts%2D%27step%2Dby%2Dstep%27%2Dguide%2Dnow%2Davailable%2Din%2Dall%2DEU%2Dlangua

- Proč je označení CE zapotřebí?
- Kdy je označení CE pro výrobek povinné?
- Úkoly výrobce
- Zjednodušené postupy
- Prohlášení o vlastnostech, Označení CE, Pokyny a bezpečnostní informace
- Informace týkající se REACH 19
- Kontrolní seznam pro výrobce

Často kladené dotazy na kontaktní místo v ČR

- **Požadavky na jazyk PoV, bezpečnostních pokynů a návodů** při uvádění výrobku na trh v ČR – zákon č. 22/1997 Sb., § 13c
„Je-li stavební výrobek s označením CE uváděn nebo dodáván na trh v České republice, musí být prohlášení o vlastnostech poskytované k tomuto výrobku a pokyny a bezpečnostní informace připojované k tomuto výrobku **v českém jazyce.**“
- **Požadavky na jazyk certifikátů, protokolů o zkoušce aj.** (CPR, čl.11 odst.8)
„Výrobci poskytnou příslušnému vnitrostátnímu orgánu na základě odůvodněné žádosti všechny informace a dokumentaci nezbytné k prokázání shody stavebního výrobku s prohlášením o vlastnostech a souladu s jinými příslušnými požadavky tohoto nařízení v jazyce, kterému tento orgán **snadno rozumí.** “
- **Požadavky na jazyk u označení CE** nejsou stanoveny.

ČSN EN 16034 Dveře, vrata a otevíravá okna - Norma výrobku, funkční vlastnosti - Charakteristiky požární odolnosti a/nebo kouřotěsnosti

- Publikována v OJEU v červenci 2015 s **počátkem souběžné platnosti od 1. prosince 2015**
- Předmět normy pokrývá pouze základní charakteristiky ve vztahu k požární odolnosti a kouřotěsnosti. Ostatní základní charakteristiky jsou pokryty základními výrobními normami, tj.
 - ČSN EN 14351-1 Okna a dveře - Norma výrobku, funkční vlastnosti - Část 1: Okna a vnější dveře bez vlastností požární odolnosti a/nebo kouřotěsnosti
 - ČSN EN 13241-1 Vrata - Norma výrobku - Část 1: Výrobky bez vlastností požární odolnosti nebo kouřotěsnosti
 - ČSN EN 16361 Motoricky ovládané dveře - Norma výrobku, funkční vlastnosti - Dveře, s výjimkou otočných, původně určené k montáži s motorickým ovládáním, bez vlastností požární odolnosti a kouřotěsnosti

Tyto normy uvádějí, že se vztahují pouze na výrobky bez vlastností požární odolnosti a kouřotěsnosti.

- Z tohoto důvodu nejsou použitelné současně s EN 16034:2014 nebo by bylo velice obtížné pro výrobce a státní správu porozumět jak použít tyto normy společně a jakým způsobem deklarovat všechny požadované vlastnosti.
- Z tohoto důvodu EK považovala za vhodné publikovat odkaz na EN 16034: 2014 v OJEU s podmínkou, že výše uvedený nesoulad bude vyřešen před započítáním období souběžné platnosti normy EN 16034: 2014 a stanovila počátek souběžné platnosti od 1. prosince 2015. Současně EK akceptovala požadavek budoucích oznámených subjektů na prodloužení doby souběžné platnosti na 3 roky.
- Během období souběžné platnosti musí CEN zajistit, aby každý výrobek, který v tuto chvíli spadá do předmětu 2 norem byl pokryt jednou harmonizovanou normou, která bude v příloze ZA uvádět kompletní seznam základních charakteristik včetně požární odolnosti a/nebo kouřotěsnosti.

ČSN EN 50575 Silové, řídicí a komunikační kabely - Kabely pro obecné použití ve stavbách ve vztahu k požadavkům reakce na oheň

- Publikována v OJEU v červenci 2015 s **počátkem souběžné platnosti od 1. prosince 2015**
- Norma je kromě CPR harmonizována s další evropskou legislativou, což v jejím obsahu není vzato v úvahu. Tato skutečnost by mohla vést k chybnému závěru, že požadavky na označení CE stanovuje pouze CPR.
- Podle EK je norma v rozporu s požadavkem čl. 17 (4) CPR a nestanovuje dostatečně způsoby řízení výroby, které by zohlednily podmínky postupu výroby konkrétních stavebních výrobků dle Rozhodnutí Komise 2011/284/EU o postupu ověřování shody stavebních výrobků ve smyslu čl. 20 odst. 2 směrnice Rady 89/106/EHS, pokud jde o elektrické, ovládací a komunikační kabely.
- Tyto nedostatky a jejich důsledky pro výrobce vyžadují úpravu normy před jejím užíváním jako harmonizované normy podle CPR.
- Z výše uvedených důvodů Komise zveřejnila normu EN 50575:2014 v OJEU s podmínkou, že budou nedostatky odstraněny před započítáním doby souběžné platnosti, tj. do 1. prosince 2015.
- V případě, že podmínka nebude splněna datum může být posunuto nebo může být oznámení normy v OJEU zrušeno.

Kontaktní místa

Kontaktní místo pro stavební výrobky s označením CE v ČR

e-mail: cpr@mpo.cz

<http://www.mpo.cz/cz/prumysl-a-stavebnictvi/stavebnictvi/>

Kontaktní místa pro stavební výrobky s označením CE v členských státech

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/construction/legislation/index_en.htm

ProCop - kontaktní místo pro neharmonizované výrobky včetně stavebních

procop@mpo.cz

Připravované změny v NV 163/2002 Sb.

Legislativa stavebních výrobků

- I. **Stavební výrobky s označením CE** podle nařízení (EU) č. 305/2011, o harmonizovaných podmínkách pro uvádění stavebních výrobků na trh (harmonizovaná oblast)
Výrobce: vypracovává **prohlášení o vlastnostech (PoV)** a **označí výrobek CE**

- II. **Vybrané stavební výrobky (bez označení CE)** podle nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění NV č. 312/2005 (regulovaná neharmonizovaná oblast)
Výrobce: vypracovává **prohlášení o shodě (PoS)**

Legislativa stavebních výrobků

- NV č. 163/2002 Sb. je prováděcím nařízením k **zákonu č. 22/1997 Sb.**, o technických požadavcích na výrobky
- S účinností od 10. 5. 2013 byl tento zákon **novelizován zákonem č. 100/2013 Sb.**
 - **upravuje výkon státní správy a dozor nad trhem, včetně ukládání sankcí** za porušení povinností stanovených CPR
 - **rozděluje kompetence mezi ÚNMZ a MPO**
 - ÚNMZ – uděluje oprávnění provádět činnosti „oznámeného subjektu“
 - MPO – pověřuje výkonem činnosti „subjekty pro technické posuzování“ TAB, zajišťuje kontaktní místo pro stavební výrobky s označením CE (cpr@mpo.cz)
- **Zákon o posuzování shody**
 - schválen vládou 29. 7. 2015
 - stavební výrobky vyčleněny
 - platná právní úprava pro výkon státní správy při udělování oprávnění oznameným subjektům
- Výhled – samostatný **zákon o stavebních výrobcích**

Hlavní cíle a principy nařízení CPR

- **Odstranění technických překážek obchodu** se stavebními výrobky na vnitřním trhu EHP a usnadnění jejich používání
- Zajistit, aby byly podávány **přesné, spolehlivé a důvěryhodné informace o vlastnostech/parametrech výrobků**, nezbytných pro navrhování a provádění staveb
- **Stanovení jednotných pravidel pro označení CE**
- Klíčové principy podle CPR, zejména:
 - Stanovení základních požadavků na stavby
 - **Harmonizované technické specifikace** (harmonizované normy hEN + Evropské dokumenty pro posuzování EAD)
 - **Prohlášení o vlastnostech PoV** (dříve prohlášení o shodě)
 - **Označení CE (povinné)**

Hlavní principy NV č. 163/2002 Sb.

Podle tohoto nařízení se posuzují ty stavební výrobky, pro které neexistují harmonizované technické specifikace podle nařízení CPR, tj. harmonizované normy nebo EAD

Postupuje se podle:

- **určených norem** (národní specifikace), nebo
- **technických návodů** – cílem vydání stavebního technického osvědčení (STO)
- Výrobce: vypracovává **prohlášení o shodě**

Novela NV č. 163/2002 Sb.

- Podněty pro novelu vyplývající zejména z praxe AO, výrobců a kontaktního místa
- 2014 - Zpracování podkladu k revizi obsahu přílohy č. 2 NV č. 163/20002 (TZÚS Praha, s.p., úkol v rámci Plánu standardizace – Program rozvoje zkušebnictví
- analýza přínosů a dopadů 3 variant novely –
 - nulová – vyhodnocena jako nejméně vhodná, vedla by k nárůstu počtu stavebních výrobků, které představují zvýšenou míru ohrožení oprávněného zájmu na českém trhu a ve stavbách
 - **malá novela** – ponechání struktury přílohy č. 2 v současném členění, doplnění chybějících výrobků, zejména s ohledem na vyskytující se atypické a inovativní výrobky (i pokryté dosud ETAG), vyhodnocena jako nejvhodnější
 - velká novela – přizpůsobení národního systému koncepci CPR, které by představovalo kompletní přepracování NV

Novela NV č. 163/2002 Sb.

➤ 2015 - Pracovní skupina pro zpracování návrhu novely

MPO, ÚNMZ, ČOI, MV – GŘ HZS, Svaz zkušeben pro výstavbu, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Asociace akreditovaných a autorizovaných organizací, a.s., AO

Cíl – návrh malé novely NV, tj. úprava přílohy č. 2 + nezbytné úpravy § NV s ohledem na ochranu oprávněného zájmu, které nebudou představovat zásadní zásah do obsahu

- TZÚS Praha, s.p. - finální návrh přílohy 2, který byl v rámci pracovní skupiny průběžně konzultován.
- Členové pracovní skupiny měli možnost vyjádřit se rovněž k důvodové zprávě resp. odůvodnění včetně RIA (hodnocení dopadů regulace).

Novela NV č. 163/2002 Sb.

- doplnění sestavy, která je specifickým druhem stavebního výrobku
- úprava §5, §5a a §6, která umožní AO provádět počáteční prověrku výroby v místě výroby konkrétního výrobku. Současně již AO nemusí nutně provádět následný dohled v místě výroby.
- upřesněno ustanovení o poskytování prohlášení o shodě, včetně možnosti poskytování na internetu
- zpřesnění ustanovení dávající distributorovi možnost provést posouzení shody a AO možnost se tohoto posouzení účastnit
- doplnění přílohy č. 1 ve smyslu CPR - základní požadavky na stavby
- doplnění přílohy č. 2 (např. protipovodňové systémy, prvky pro spřažené dřevobetonové konstrukce, výztužné síťoviny pro tepelně izolační systémy, čepy pro konstrukční spoje ...)
- zpřísnění postupu posuzování shody u výrobků významných z hlediska požární bezpečnosti
- upřesnění znění některých položek z hlediska srozumitelnosti a jednoznačnosti

Novela NV č. 163/2002 Sb.

Vnitřní připomínkové řízení 28. 8. 2015 – 11. 9. 2015

Porada vedení - 24. 9. 2015

Mezirezortní připomínkové řízení – říjen 2015

Notifikace podle směrnice EP a R 98/34/ES

Legislativní rada vlády – leden 2016

Vláda – březen/duben 2016

Účinnost NV - 1. červenec 2016

Účinnost přílohy č. 2 – 1. leden 2017

Děkuji za pozornost

MINISTRY OF
INDUSTRY AND TRADE

Ing. Eva Štejfová